МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

ЛЕНЧИН ТЕТЯНА ІВАНІВНА

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ, АНАЛІЗ І АУДИТ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ (на матеріалах ППФ «Миксем»)

Спеціальність 071 – Облік і оподаткування

АВТОРЕФЕРАТ

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»

Чернігів – 2018

Дипломною роботою є рукопис

Робота виконана на бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту, обліково-економічного факультету, Чернігівського національного технологічного університету, Міністерства освіти і науки України

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент Онищенко Віктор Петрович, Чернігівський національний технологічний університет

Рецензент: головний бухгалтер Данькова Олена Ігорівна

Захист відбудеться «27» грудня 2018 р. о 9.00 год. на засіданні державної екзаменаційної комісії у Чернігівському національному технологічному університеті

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту, доктор економічних наук, професор Маргасова Вікторія Геннадіївна

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства як суб'єкта міжнародних економічних відносин є важливою і невід'ємною сферою його господарської діяльності. За ефективного використання всього комплексу сучасних форм і методів міжнародного бізнесу вона позитивно впливає на досягнення високого рівня фінансових результатів підприємства та, відповідно, економіки в цілому.

Одним з основних видів зовнішньоекономічної діяльності є імпортні операції, які характеризується високим рівнем не лише комерційного, а й фінансового та валютного ризиків. У зв'язку з цим метою успішного ведення господарської діяльності на будь-якому підприємстві є створення ефективної та надійної системи бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту, що забезпечить дотримання законності, достовірності, своєчасності, повноти та зрозумілості обліково-економічної інформації про здійснення імпортних операцій. Саме тому дане дослідження є актуальним, оскільки дані бухгалтерського обліку є незамінними елементами при прийнятті аргументованих управлінських рішень, виборі надійних партнерів та для одержання ефективних результатів фінансово-господарської діяльності.

Проблеми обліку, аудиту та аналізу імпортних операцій розглядалися в багатьох наукових працях. Вагомий внесок у розвиток бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту на різних історичних етапах таких вчених як: Н. Адамович, А. Астаєва, А. Баранова, В. Гордополов, Г. Гринишин, М. Карпушенко, І. Садовська, О. Проманенко, Ф. Бутинець, В. Лень, М. Рета, Д. Чирка, В. Венцель, О. Прокопишин, З. Макеєва та інші.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Випускну кваліфікаційну роботу виконано у рамках освітньо-наукових планів кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Чернігівського національного технологічного університету на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" зі спеціальності "облік і оподаткування".

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є поглиблення теоретико-методичних основ обліку, аналізу і аудиту імпортних операцій та розробка практичних рекомендацій щодо їх удосконалення на прикладі ППФ "Миксем".

Для досягнення поставленої мети дослідження були поставлені наступні завдання:

- розкрити економічну сутність та оподаткування імпортних операцій;
- проаналізувати нормативно-правове забезпечення обліку та аудиту імпортних операцій підприємства;
- дослідити методологічні проблеми обліку, аналізу та аудиту імпортних операцій в роботах дослідників ";
- дослідити проблеми галузі, в якій функціонує ППФ "Миксем" (торгівля імпортними товарами);

- дати загальну фінансово-економічну характеристику ППФ “Миксем”, дослідити організацію бухгалтерського обліку на підприємстві;
- дати оцінку основних фінансово-економічних показників підприємства у 2015-2017 рр.;
- вивчити методику і організацію фінансового обліку імпортних операцій;
- дослідити методику, процедури та організацію внутрішнього аудиту імпортних операцій;
- надати пропозиції щодо покращення фінансово-економічного стану ППФ “Миксем”;
- запропонувати шляхи удосконалення обліку і аудиту імпортних операцій ППФ “Миксем”.

Об'єктом дослідження є імпортні операції ППФ “Миксем”.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та практичних аспектів обліку, аудиту та аналізу імпортних операцій.

В роботі проведений аналіз фінансового стану діяльності підприємства за 2015-2017 рр.

Методи дослідження. Методологічною та теоретичною основою дослідження є наукові методи, що ґрунтуються на діалектичному пізнанні та об’єктивних законах економіки. Теоретичні аспекти досліджувались із застосуванням методів індукції і дедукції, за допомогою яких визначено місце імпортних операцій у системі обліку, уточнено ключові терміни, пов’язані з обліком цих об’єктів. Історичний та логічний методи, а також порівняння застосовувались при уточненні й дослідженні рахунків з обліку імпортних операцій. У дослідженні застосовувалися методи аналізу, узагальнення та графічного відображення даних з метою проведення аналізу імпортних операцій. Обробка інформації здійснювалась з використанням табличного процесору Microsoft Excel.

Інформаційна база дослідження. В процесі написання випускної кваліфікаційної роботи магістра використовувалися нормативно-правові документи, матеріали періодичних та спеціалізованих видань, статистичних щорічників, дані Державної служби статистики України, а також первинні документи, регістри бухгалтерського обліку, звітність та установчі документи ППФ “Миксем”.

Наукова новизна одержаних результатів. Наукова новизна одержаних результатів полягає у комплексному дослідженні та обґрунтуванні теоретико-методичних та практичних підходів до організації бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту імпортних операцій. Основні наукові результати роботи, які характеризують наукову новизну, полягають у наступному:

- дослідження теоретичних положень щодо класифікації імпортних операцій та застосування даної класифікації з метою пошуку ризиків ЗЕД для підприємств малої торгівлі;

- удосконалення контрольних процедур щодо імпортних операцій в умовах нестабільного зовнішнього середовища з урахуванням політичних і економічних ризиків сьогодення;
- удосконалення методики аналізу собівартості імпортованих товарів за елементами первісної вартості з метою обчислення впливу ціни придбаних матеріальних ресурсів;
- обґрунтування алгоритмів аналізу імпортних операцій для малих підприємств торгівлі та ризикорієнтованого підходу щодо прийняття рішень в ЗЕД; також удосконалено методику аналізу контролю виконання договорів ЗЕД за імпортними операціями через застосування додаткових кількісних та якісних показників (кількість невиконаних угод, сплачених штрафів; сума санкцій та її питома вагу за порушення термінів, обсяги та якість поставок) у розрізі договорів постачальників та груп товарів.

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці основних напрямів і конкретних рекомендацій з удосконалення обліку, аудиту та аналізу імпортних операцій, що посилить покращить управління діяльністю досліджуваного підприємства. На основі вивчення та узагальнення наукових праць вчених-економістів були виявлені резерви підвищення результативності операційної діяльності підприємства, які дозволять підвищити прибутковість та конкурентоспроможність підприємства; були розроблені пропозиції щодо удосконалення методики організації обліку імпортних операцій. Пропозиції та рекомендації, викладені в роботі, використано в діяльності ППФ “Миксем”. Вони удосконалюють систему обліку, аналізу і аудиту даного підприємства, сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємства та містять способи реалізації знайдених резервів підвищення фінансового результату від операційної діяльності.

Апробація результатів дослідження. Основні наукові положення випускної кваліфікаційної роботи і практичні результати дослідження доповідалися та обговорювалися на наукових та науково-практичних конференціях.

Результати дослідження можуть бути використані у процесі формування подальшої стратегії напрямку розвитку бухгалтерського обліку та аналізу фінансових результатів діяльності підприємства та підвищення його економічного потенціалу на макрорівні.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи складає 140 сторінки комп’ютерного тексту. Робота містить 26 таблиць, 16 рисунків. Список використаних джерел включає 85 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У **вступі** розкрита актуальність теми магістерської роботи, встановлено мету та завдання, предмет та об'єкт, методи та інформаційна база дослідження, а також подано структуру роботи.

У **першому розділі** наведено трактування економічної сутності імпортних операцій, їх нормативно-правове забезпечення, а також проведено критичний огляд методологічних проблем в обліку, аналізі, аудиті імпортних операцій.

Отже, провівши дослідження теоретико-методологічних основ обліку, аудиту та аналізу доходів від операційної діяльності ППФ "Миксем" можна зробити наступні висновки.

Імпортні операції є частиною зовнішньоекономічної діяльності. Імпортні операції включають у себе придбання товарів, робіт, послуг у нерезидентів, а також придбання іноземної валюти для даних цілей. Підприємству необхідно враховувати в системі бухгалтерського обліку необхідність обліку курсових різниць, пов'язаних з придбанням іноземної валюти та по заборгованостям з нерезидентами, а також усіх необхідних податків, зборів та обов'язкових платежів (рис. 1).

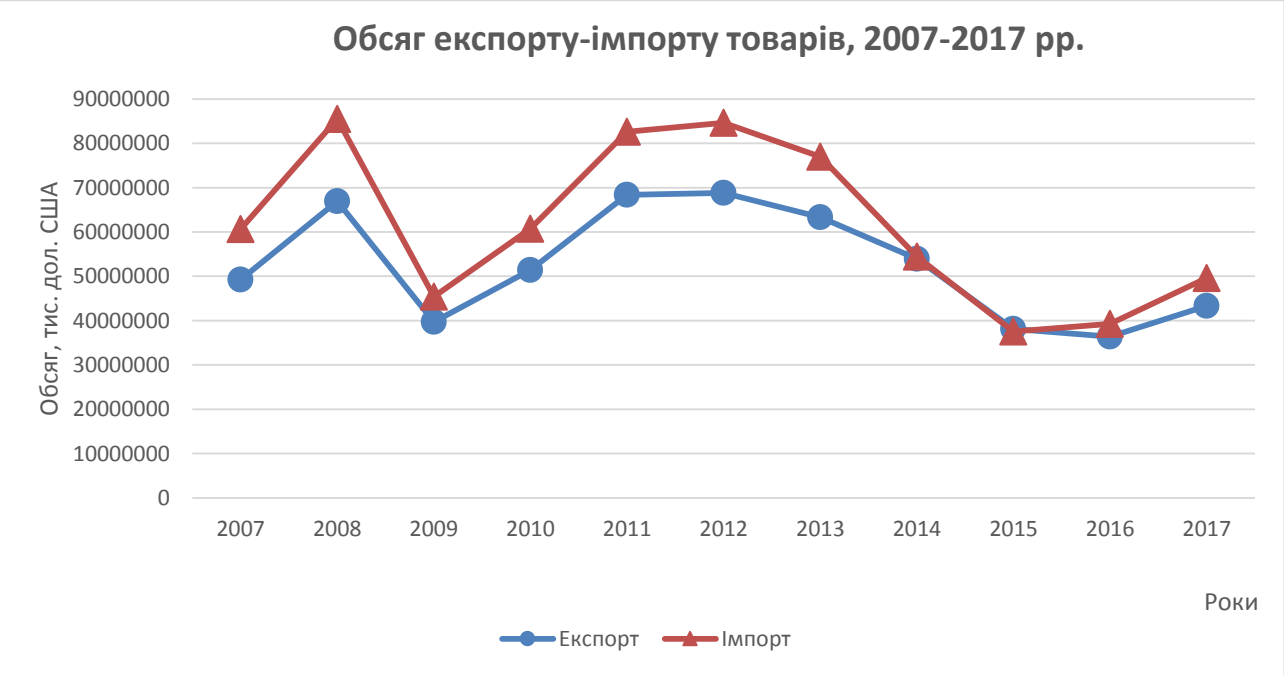

Рис. 1. Динаміка обсягів імпорту та експорту товарів в Україні напротязі 2007-2017 років, тис. дол. США

Щодо стану імпортних операцій насьогодні слід враховувати той факт, що Україна перебуває в ситуації економічної кризи з 2014 року, коли відбулося значне падіння обсягів ЗЕД. За останні 2 роки (2016-2017 рр.) відбулося деяке зростання експортно-імпортних операцій, однак, все одно

воно не досягає рівня 2013 року (рис. 2). Також відбувалася зміна географії імпорту. Відбулося значне зменшення обсягів імпорту з Росії, що обумовлено не тільки валютними курсами, але й військовим конфліктом. Даний напрям діяльності, – імпорт з Росії, таким чином, насьогодні є ризиковим. Натомість зріс імпорт з ЄС і Китаю.

Рис. 2. Динаміка сальдо торгівельного балансу України протягом 2007-2017 рр.

Економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази дає змогу зробити висновок, що удосконалення системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності суб'єктів господарювання у обліку імпортних операцій можливе у напрямі деталізації рахунків бухгалтерського обліку імпортованих товарів, розрахунків з іноземними постачальниками, гармонізації обліку курсових різниць у розрізі реалізованих та нереалізованих.

Основними методологічними проблемами обліку в галузі ЗЕД в цілому та імпорту товарів зокрема є необхідність врахування як курсових різниць бухгалтерського обліку за П(С)БО 21 (різниця між курсами НБУ), так і так званих сумових різниць (різниці між курсами НБУ і курсами комерційних банків, а також між курсами комерційних банків). Також проблемою можна назвати коректність обліку первісної вартості поставленого товару, так як необхідно, щоб вона включала такі складові як витрати на доставку, страхування ризиків перевезення вантажу, мито та інші супровідні при розмитненні товару платежі. У ЗЕД відправною точкою щодо розподілу ризиків (а це впливає і на формування первісної вартості товару) є використання умов Інкотермс 2010.

Також методологічною проблемою обліку імпорту товарів можна назвати деякі розбіжності в системах документообігу українських

підприємств та зарубіжних партнерів, наприклад, щодо використання такого первинного документа як інвойс.

Основними для бухгалтерського обліку є ПСБО 21 “Вплив курсових різниць”, ПСБО 9 “Запаси”, ПСБО 15 “Дохід”, ПСБО 16 “Витрати”, Інструкція з обліку податку на додану вартість, а також План рахунків. Крім того, в процесі здійснення обліку ЗЕД підприємство керується Податковим кодексом України, Митним кодексом України, а також безліччю постанов НБУ щодо валютного контролю. Новинкою нормативного забезпечення ЗЕД стало прийняття у 2018 році нового Закону про валюту та валютне регулювання, який скасовую цілу низку нормативних документів та переводить дану сферу у напрям руху до європейських стандартів. Наприклад, відпадає обов’язок декламувати переміщення валютних цінностей закордон. Валютний контроль заміняється валютним наглядом. Прийнято, що операції здійснюються без валютного нагляду у разі суме менше еквіваленту 150 тис. євро. Закон прибирає обмеження щодо граничного строку розрахунків по операціям ЗНД (180 днів) та обов’язковий продаж інвалютної виручки (50%), яке існує насьогодні щодо експортерів.

Ще одним нововведенням, яке почало уже діяти насьогодні є нові акцизи на імпорт легкових автомобілів та 90-денний пільговий період щодо розмитнення автомобілів. Нова формула враховує базову ставку акцизу в залежності від типу двигуна, об’єм двигуна та вік авто. Всі ці зміни – це реалії, які необхідно враховувати ППФ “Миксем” у своїй діяльності.

У **другому розділі** наводиться загальна характеристика галузі торгівлі імпортними товарами, узагальнююча характеристика ППФ “Миксем”, аналіз основних фінансово-економічних показників підприємства; характеристика системи бухгалтерського обліку підприємства; облік, аналіз і аудит ППФ “Миксем”; оцінка ефективності його діяльності.

Отже, провівши дослідження сучасного стану обліку доходів від операційної діяльності ППФ “Миксем” можна зробити наступні висновки.

Аналіз імпорту товарів показує, що насьогодні відбуваються тенденції щодо збільшення імпорту товарів, тоді як після кризи 2013 року він пішов на суттєвий спад. Все це пов’язано падінням курсу гривні та падіння доходів основної маси населення України. Також значна трудова міграція до Польщі, Німеччини, Чехії сприяє ввезенню неофіційного не задекларованого імпорту (в основному, одяг, взуття та інші побутові речі). Відбувається зростання імпорту аграрної продукції. Серед даного напряму перше місце займає імпорт насіння соняшника. Інші найбільш популярні продукти агронапряму: риба морожена та кукурудза. Однак, в абсолютних цифрах переважає все ж таки не агропродукція, мінеральні продукти (нафта, газ, вугілля та інше паливо, машини та обладнання, механізми, продукція харчової та пов’язаної провислості. Імпорт недорогоцінних металів та виробів з них, який відповідає

нинішньому напряму діяльності ППФ “Миксем”, складає близько 6% загального обсягу імпорту, що теж значна частка.

Організаційно-інформаційна модель аналізу імпортних операцій ППФ “Миксем” включає в себе набір джерел, основні показники та методи аналізу імпортних операцій. На основі використання статистико-математичних, економіко-математичних, евристичних, графічних методів аналізу проведена оцінка загального фінансового стану, динаміки імпортних операцій, а також певних пов’язаних показників (рентабельності за валовим прибутком, тривалості обороту імпортних операцій, рентабельності імпортних операцій, валютної ефективності імпортних операцій тощо). Також проведений аналіз структури товарообороту (рис. 2), аналіз лінії тренду, визначені основні ризики пов’язані з розвитком підприємства у майбутньому за допомогою SWOT-аналізу.

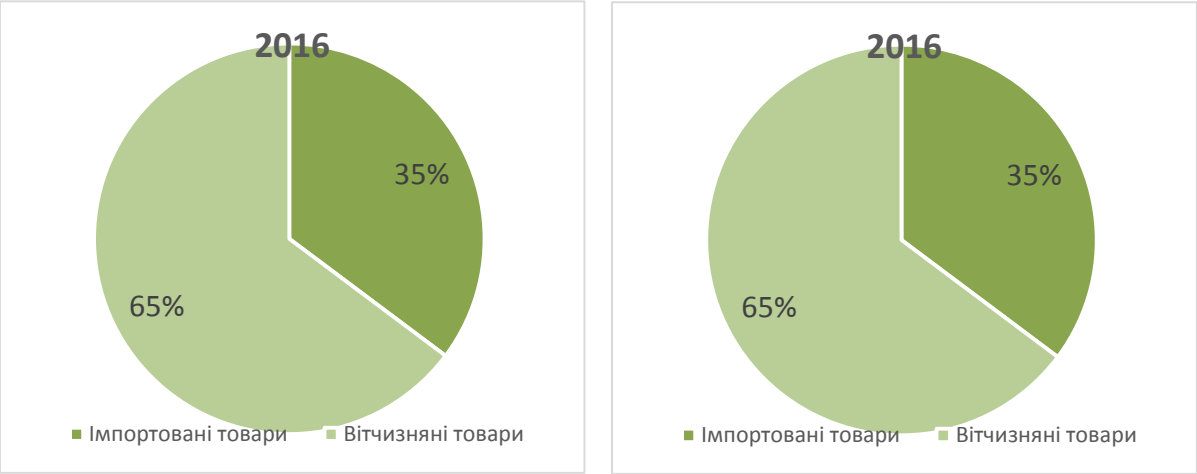

Рис. 2. Питома вага імпортованих та вітчизняних товарів у загальному обсязі виручки у 2015-2017 рр., %

На основі проведеного аналізу можна рекомендувати підприємству, по-перше, зосередитися на мінімізації несприятливих змін у зовнішньому середовищі, пов’язаними з економічним становищем країни в цілому та регіону. Досягти цього можна шляхом розширення діяльності підприємства, збільшення реклами та просування існуючого асортименту товарів з метою підвищення конкурентних позицій та займання середнього рівня між порівняно дешевим китайським імпортом та розкрученими брендами. По-друге, необхідно ввести режим жорсткої економії коштів для того, щоб пройти цей складний етап. В умовах жорсткої економії коштів слушними стають внутрішній контроль та контроль за використанням коштів, інших ресурсів підприємства. По-третє, необхідно здійснювати постійне аналітичне прогнозування змін кон’юнктури ринку. Підприємству враховуючи більшу ефективність імпортних операцій, ніж продажу вітчизняних товарів і надалі необхідно займатися імпортними операціями, незважаючи на девальвацію

національної грошової одиниці. Однак, можна розглянути доцільність знаходження інших постачальників, наприклад, китайських, білоруських або вітчизняних товарів-аналогів. Це могло б допомогти досягти диверсифікації ризиків діяльності підприємства по відношенню до зовнішнього середовища.

Фінансовий облік регулюється з боку держави шляхом видання стандартів бухгалтерського обліку та інших нормативних документів. Дотримання вимог даних нормативних документів є одним з основних завдань фінансового обліку доходів операційної діяльності. ППФ "Миксем" здійснює облік відповідно до установленого порядку, має розроблений наказ про облікову політику. Особливостями обліку імпортних операцій є поєднання обліку купівлі іноземної валюти та придбання самих товарів, робіт, послуг. Фінансовий облік імпортних операцій включає в себе облік процесу придбання іноземної валюти, прибутків та збитків по придбанню валюти, курсових різниць, облік податків, зборів, митних платежів, розрахунок первісної вартості придбаних (імпортованих) товарів, робіт, послуг. Основними платежами насьогодні при імпорті є ПДВ, мито, митний збір, імпортний збір.

Таблиця 1

Структура продажу імпортованих товарів ППФ "Миксем"

Показник	Виручка, тис. грн	Собівартість, тис. грн	Валовий прибуток, тис. грн	Рентабельність, %
Імпортовані товари	506,2	357,2	149,0	29,43
у тому числі:				
тульські самовари	27,5	24,5	3,0	10,91
самовари з ручним худ. розписом	117,3	37,5	79,8	68,03
термоси виробництва AMET	35,7	32,5	3,2	8,96
ножі кухонні ТРУД-Вача та Tima	27,6	23,5	4,1	14,86
інше	325,7	262,7	63,0	19,33

Удосконалення обліку імпортних операцій досліджуваного підприємства можливе в напрямі створення графіку документообігу та деталізації рахунку 281 у розрізі вітчизняних та імпортованих товарів, деталізації рахунків 371 та 632 у розрізі постачальників.

Призначенням фінансової звітності підприємства є надання об'єктивної інформації користувача для прийняття управлінських рішень. ППФ "Миксем" складає фінансову звітність за спрощеною формою. Інформація про доходи операційної діяльності наводиться в формі 2-м Звіт про фінансові результати. Для цього використовується два рядки – "чистий дохід" та "інші доходи". Інформація про доходи операційної діяльності також є при складанні Податкової декларації з податку на прибуток підприємства. Очікуваним нововведенням є можливе введення податку на виведений

капітал у 2019 році, тому підприємству треба бути готовим до переходу на новий податок або обранню спрощеної системи оподаткування на базі єдиного податку. До всього цього необхідно підготуватися бухгалтеру підприємства (вивчення нової форми, положень Податкового кодексу України).

Система внутрішнього аудиту ППФ "Миксем" включає в себе здійснення фактичного, документального та розрахунково-аналітичного контролю. В ході тестування системи фінансового обліку відхилень від встановленого порядку фінансового обліку імпортних операцій на ППФ "Миксем" не виявлено. Внутрішній аудит ППФ "Миксем" функціонує на належному рівні та здійснюється посадовими особами (директор, головний бухгалтер). Недоліком є відсутність документування результатів такого контролю, крім складання актів інвентаризації. Розробки чи коригування (удосконалення) внутрішніх регламентуючих документів (наказів про облікову політику, положень про інвентаризацію, посадових інструкцій) на ППФ "Миксем", на жаль, з моменту створення регламентуючих документів їх коригувань не проводилося.

У **третьому розділі** окреслюються шляхи удосконалення процесу організації обліку, аналізу та внутрішнього аудиту імпортних операцій ППФ "Миксем", необхідно прийняти облікову політику; запропоновано виконувати процес оптимізації витрат та збільшення виручки від реалізації.

Таким чином, провівши дослідження системи контролю та аналізу доходів від операційної діяльності ППФ "Миксем" можна зробити наступні висновки.

На основі проведеного аналізу можна рекомендувати підприємству, по-перше, зосередитися на мінімізації несприятливих змін у зовнішньому середовищі, пов'язаними з економічним становищем країни в цілому та регіону. Досягти цього можна шляхом розширення діяльності підприємства, збільшення реклами та просування існуючого асортименту товарів з метою підвищення конкурентних позицій та займання середнього рівня між порівняно дешевим китайським імпортом та розкрученими брендами. По-друге, необхідно ввести режим жорсткої економії коштів для того, щоб пройти цей складний етап. В умовах жорсткої економії коштів слушними стають внутрішній контроль та контроль за використанням коштів, інших ресурсів підприємства. По-третє, необхідно здійснювати постійне аналітичне прогнозування змін кон'юнктури ринку. Підприємству враховуючи більшу ефективність імпортних операцій, ніж продажу вітчизняних товарів і надалі необхідно займатися імпортними операціями, незважаючи на девальвацію національної грошової одиниці. Однак, можна розглянути доцільність знаходження інших постачальників, наприклад, китайських, білоруських або вітчизняних товарів-аналогів. Це могло б допомогти досягти диверсифікації ризиків діяльності підприємства по відношенню до зовнішнього середовища.

Управлінський облік на відміну від фінансового не регламентується державою та ведеться на розсуд підприємства. ППФ “Миксем” не має чітко розробленої системи бюджетування, тому адміністрації доцільно регулярно складаються план (кошторис) адміністративних витрат, план продаж, план імпортних закупівель. Також підприємство має встановлені центри відповідальності. План продаж повинен ув’язуватися з планом імпортних закупівель ППФ “Миксем”. Такого рівня організації було б достатньо для малого підприємства.

В сучасний час розвитку інформаційних технологій створено чимало продуктів, які можуть бути використані в веденні бухгалтерського обліку. ППФ “Миксем” використовує при веденні обліку лише програмний продукт Microsoft Excel та M.E.Doc IS. Даний продукт використовується здебільшого для ведення управлінського обліку. В цілому облік ведеться з використанням меморіалів-ордерів. Програма 1С дозволяє підприємству формувати первинні документи, складати оборотно-сальдові відомості, журнали реєстрації документів, а також формувати фінансову звітність. Отже, доцільним є розглянути підприємству можливість встановлення та налаштування під власні потреби бухгалтерської програми 1С Підприємство 8.2 та , конфігурація “Управління торгівлею”.

Прискорення документообігу покращує якість облікової інформації і забезпечує достовірність показників господарсько-фінансової діяльності, а також сприяє пропорційному завантаженню підрозділів та посадових осіб, що показує позитивний вплив на процес управління в цілому.

ВИСНОВКИ

Дослідивши теоретичні, методичні та практичні аспекти обліку, контролю та аналізу імпортних операцій ППФ «Миксем» можна зробити наступні пропозиції щодо підвищення їх ефективності.

1. Дослідивши в цілому передумови організації та методології обліку, аудиту та аналізу доходів від операційної діяльності на ППФ “Миксем”, можна зробити висновок, що визначальними чинниками, які впливають на побудову обліково-аналітичної системи досліджуваного підприємства та системи внутрішнього контролю є належність до класу малих підприємств, відсутність потреби в розподілу облікової роботи (на підприємстві тільки один бухгалтер), вузьке коло користувачів облікової інформації, організаційно-правова форма приватного підприємства позбавляє необхідності обов’язкового незалежного аудиту. Певним недоліком є відсутність посадових інструкцій бухгалтера та наказу про облікову політику.

2. Аналізуючи зовнішнє середовище діяльності ППФ “Миксем” можна назвати головними ризиками підприємства залежність від імпорту, а отже, від курсових різниць. Крім того, збільшує ризик такий фактор як наявність значного імпорту з Росії, що в сучасних політичних умовах є фактором небезпеки через можливість збільшення санкцій або проведення всіляких акцій проти російських товарів на українському ринку. Походження товару з Росії накладає, таким чином, певні обмеження по збуту даних товарів в Україні, хоча попит на якісні столові прибори наявний та більшість споживачів практично не цікавляться походженням товару. Однак, все одно бажано провести певну диверсифікацію, наприклад, у бік імпорту білоруських, китайських товарів.

3. Дослідивши в цілому передумови організації та методології обліку, аудиту та аналізу доходів від операційної діяльності на ППФ “Миксем”, можна зробити висновок, що визначальними чинниками, які впливають на побудову обліково-аналітичної системи досліджуваного підприємства та системи внутрішнього контролю є належність до класу малих підприємств, відсутність потреби в розподілу облікової роботи (на підприємстві тільки один бухгалтер), вузьке коло користувачів облікової інформації, організаційно-правова форма приватного підприємства позбавляє необхідності обов’язкового незалежного аудиту. Певним недоліком є відсутність посадових інструкцій бухгалтера та наказу про облікову політику.

4. Основними елементами бухгалтерського обліку імпортних операцій є правильне відображення первісної вартості імпортованих товарів, яка зокрема включає вартість мита, транспортно-заготівельні витрати, облік ПДВ при імпорті, облік курсових різниць, а також розрахунків з іноземним постачальником. Основними елементами внутрішнього аудиту імпортних операцій є виділення попереднього, поточного та наступного аудиту. Основними об’єктами аудиту є переддоговірні заявки, договори, товари та

супутні послуги, іноземна валюта, формах розрахунків, регістри бухгалтерського обліку імпортних операцій, претензії, штрафи, звіти аудиторів.

5. Щодо бухгалтерського обліку, то підприємству доцільно провести затвердження Наказу про облікову політику та затвердити положення про бухгалтерську службу та всі необхідні посадові інструкції. У даному наказі пропонується як основні положення визначити метод списання запасів (ФІФО), метод нарахування амортизації (прямолінійний), граничну межу визнання МНА (6000 грн), метод нарахування амортизації малоцінних необоротних активів (100%), межу суттєвості (1000 грн).

Як додатковий елемент посилення системи внутрішнього контролю необхідно провести затвердження графіку документообігу – розроблення графіку документообігу, що містить назви, призначення, відповідальних осіб, кількість по основних первинних документах підприємства (заяви на купівлю валюти, платіжні доручення, банківські виписки, накладні, бухгалтерські довідки та розрахунки та інші).

Необхідно провести затвердження графіку документообігу також в частині обліку імпортних операцій. Розроблення графіку документообігу, що містить назви, призначення, відповідальних осіб, кількість по основних первинних документах підприємства (заяви на купівлю валюти, платіжні доручення, банківські виписки, накладні, бухгалтерські довідки та розрахунки та інші).

Ведення аналітичного обліку за рахунками обліку товарів. Рахунок 281 необхідно деталізувати у розрізі основних товарних груп вітчизняні та імпортовані товари); а 632 у розрізі постачальників.

На ППФ “Миксем” необхідно конкретизувати посадової інструкції бухгалтерів щодо відповідальності при обліку імпортних операцій

Визначення обов’язки бухгалтера, який здійснює облік імпортних операцій, розмежування даних обов’язків між заступником головного бухгалтера та головним бухгалтером.

6. З метою покращення управління імпортними операціями бажано впровадити систему бюджетування. Адміністрації доцільно регулярно складаються план (кошторис) адміністративних витрат, план продаж, план імпортних закупівель. Бюджетування імпортних операцій необхідно здійснювати на основі складання плану імпортних закупівель та контроль за його виконанням, контроль ефективності імпорту

7. Для підвищення виручки від реалізації товарів необхідно провести маркетингові заходи щодо просування товарів. Збільшення реклами та просування існуючого асортименту товарів з метою підвищення конкурентних позицій та займання середнього рівня між порівняно дешевим китайським імпортом та розкрученими брендами.

Також на певний період необхідно вдатися до жорсткої економії коштів. Для цього якраз і необхідним є уже запропоноване складання бюджету підприємства та контроль за його виконанням.

8. Також пропонуємо постійне аналітичне прогнозування змін кон'юнктури ринку. Підприємству враховуючи більшу ефективність імпортних операцій, ніж продажу вітчизняних товарів і надалі необхідно займатися імпортними операціями, незважаючи на девальвацію національної грошової одиниці. Розглянути доцільність знаходження інших постачальників, наприклад, китайських, білоруських або вітчизняних товарів-аналогів.

9. В напрямі підвищення ефективності системи внутрішнього аудиту підприємства. Також в існуючій системі внутрішнього аудиту ППФ "Миксем" можна удосконалити нормативне забезпечення даного процесу, зокрема впровадити на підприємстві Положення про інвентаризацію з чітко визначеним складом інвентаризаційних комісій, укласти з матеріально відповідальною особою (головним бухгалтером) договори про матеріальну відповідальність та про повну матеріальну відповідальність щодо збереження готівки в касі.

АНОТАЦІЯ

Мета випускної кваліфікаційної роботи полягає в поглибленні теоретико-методичних основ обліку, аналізу і аудиту імпортних операцій та розробка практичних рекомендацій щодо їх удосконалення на прикладі ППФ "Миксем".

Завдання роботи: розкрити економічну сутність та оподаткування імпортних операцій; проаналізувати нормативно-правове забезпечення обліку та аудиту імпортних операцій підприємства; дослідити методологічні проблеми обліку, аналізу та аудиту імпортних операцій в роботах дослідників"; дослідити проблеми галузі, в якій функціонує ППФ "Миксем" (торгівля імпортними товарами); дати загальну фінансово-економічну характеристику ППФ "Миксем", дослідити організацію бухгалтерського обліку на підприємстві; дати оцінку основних фінансово-економічних показників підприємства у 2015-2017 рр.; вивчити методику і організацію фінансового обліку імпортних операцій; дослідити методику, процедури та організацію внутрішнього аудиту імпортних операцій; надати пропозиції щодо покращення фінансово-економічного стану ППФ "Миксем"; запропонувати шляхи удосконалення обліку і аудиту імпортних операцій ППФ "Миксем".

Одержані результати можуть бути використані для удосконалення системи обліку та управління на досліджуваному підприємстві.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: *ІМПОРТНІ ОПЕРАЦІЇ, МИТО, ПДВ, КУРСОВІ РІЗНИЦІ, РОЗМИТНЕННЯ, ТОВАРИ, ЗБУТ, МАРКЕТИНГ, ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ, ВНУТРІШНІЙ АУДИТ, ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ.*